

ספר מי השילוח - חלק ראשון - פרשת דברים

Mei Hashiloach - Vol I. *Devarim* - Deuteronomy - Devarim

These are the words.

We learn in the Midrash (Shocher Tov Cap. 19) "Torah was only given to Israel in order that they not engage in empty words."

This is the meaning of the verse (Psalm 58:2) "Are you become become dumb? Speak truth and justice." Because for every gift and power created in the person, God provided a mitzvah Commandment whereby that person could worship God. And humans were created with the power of speech and so they were given the words of Torah to engage with.

אלה הדברים. איתא במדרש [שוחר טוב פרק ל"ט] לא ניתן תורה לישראל אלא כדי שלא יעסקו בדברים בטלים. וזה פירש [תהלים נ"ח ב'] האומנם אלם צדק תדברון, כי לכל הכוחות שנבראו באדם נתן הקב"ה מצוה שיוכל האדם לעבוד בו הש"י, והאדם נברא בכח הדבור וניתן לו ד"ת לעסוק בהם.

On the Arava plain, opposite Suf.

The reason why the sins of the Jewish people are given the nicknames of the places and not the times at which they occurred - the text is hinting that one should not think that the sin was done out of choice, that they had the choice to remove themselves or avoid their sin. The text comes to teach us that each sin is connected with a place and that they could not move from that place or protect themselves from sinning or go anywhere else.

בערבה מול סוף. הענין מה שמכנה את חטאי ישראל על שמות המקומות ולא על שם הזמן, רמז בזה שלא יחשוב האדם כי חטאם היה נגד בחירתם, שהיה להם בחירה לפרוש מהחטא, ע"ז מרמז ענין המקום שלא היה באפשרות להשמר מחטאים ולזוז למקום אחר.

Eleven days from Horeb

Because when they received the Torah the hearts of Israel were not yet purified to be drawn solely after the will of God. It's only with their minds that they understood that the right and proper thing for them to do is to fulfill the will of God, for their hearts were not yet pure. It was only with their coming into the land of Israel that their hearts were purified,

אחד עשר יום מחרב. כי בקבלת התורה עוד לא נזדכך לב ישראל להמשך אחר רצון הש"י בשלימות, ורק בשכלם הבינו כי טוב לפנייהם לקיים רצון הש"י ולבם לא היה מזוכך, אך בביאת הארץ אז נזדכך לבם,

and this is what Moses meant when he said “Eleven days from Horeb”. Because when you were at Horeb and accepted the Torah you thought in your minds that your hearts were pure, and you brought proof to yourselves from the fact that you did the journey in three days. But the truth is not so. There still remains an eleven day distance between Horeb and Kadesh Barnea and you didn’t acquire the words of Torah in such a way that they became fixed in your heart. It was only after the 40 years through encountering all the challenges and making all those blunders that your hearts were purified. Because as the Talmud (*Gittin* 43a) says, “A person never understands the Words of Torah until he has stumbled in them.”

וזה שאמר להם מרע"ה אחד עשר יום מחורב, היינו כשהייתם בחורב וקבלתם התורה היה בדעתכם כי כבר נזדכך לבכם, כי הלכתם בג' ימים. ובאמת אינו כן כי יש מרחק אחד עשר יום, ולא קניתם ד"ת שיקבעו בלבכם, רק אחר הארבעים שנה ע"י המכשולות והנסיונות עי"ז נזדכך לבכם, שאין אדם עומד על ד"ת אלא א"כ נכשל בהם [גיטין מ"ג].

And this is the meaning of the verse (Psalm 127:2), “In vain you strive, you early risers, you who stay up late eating the bread of anxiety. So [God] gives sleep to his lovers.”

Because before a person’s heart is pure, he it requires tremendous energy and anxiety to achieve the will of God. But once the Torah is fixed into his heart, then God pours upon him words of Torah even without his effort, even when he sleeps. A person doesn’t have to exert himself so much.

ועי"ז אמר דהע"ה [תהלים קכ"ז ב'] שוא לכם משכימי קום מאחרי שבת אכלי לחם העצבים כן יתן לידידו שגא. כי קודם שלב האדם נזדכך צריך ליגיעה ועצב קודם שיקיים רצון הש"י, אך אחר שנקבע ד"ת בלבו אז משפיע לו הקב"ה ד"ת אף בלי יגיעה ואף בעת שינה ואין צריך ליגע את עצמו כ"כ.

I cannot carry you alone.

Because the chief task given to Moses is the revelation of the Torah and bringing Israel into the land of Israel is Joshua’s task. When Israel was told “enough sitting here at the mountain, turn and head toward the land” which was in essence the beginning of there foray into the Land, Moses no longer had the strength to carry on.

לא אוכל לבדי שאת אתכם. כי עיקר חלק מרע"ה היה קבלת התורה, וארץ ישראל היה חלק יהושע, וכאשר נאמר רב לכם שבת וכו' פנו לכם, היינו התחלות כניסת א"י אז נחלש דעתו.

And I told you at that time, saying, “I cannot carry you alone. Bring yourselves people, wise, understanding and knowing.”

When they were close to entering the Land of Israel and Moses began to sense that God’s will was that Joshua should bring them into the Land, Moses wanted the Jewish people to pray to God that they don’t want another leader. This is what he meant ‘I cannot carry you alone’. Although, we later find that Moses prayed that he himself be allowed to bring them into the Land. He told them

this, because he was trying to make them understand that he needs their prayers, now.

ואומר אלכם בעת ההיא לאמר לא אוכל לבדי וכו' הבו לכם אנשים חכמים ונבנים וידעים. כאשר היו קרובים לכנוס לא"י והרגיש מרע"ה כי רצון הש"י הוא שע"י יהושע יכנסו לארץ, והוא היה רוצה שיתפללו ישראל לה' שאינם רוצים במנהיג אחר, וזה שרמז במאמרו לא אוכל לבדי וכו' אף שמצינו שאח"כ בקש מה' שהוא יכניסם, ואומר להם כדי שיבינו שהוא צריך לתפלתם כעת,

This verse is the ninth verse from the beginning from the Sidra. And always the ninth verse has hidden depths, as was explained in the chapter dealing with Balaam. But the Jewish people didn't understand what Moses was hinting to them, and we simply responded saying 'Fine. Good.' And that is why, afterwards, Moses says 'And I gathered from among you wise and knowing men.' And our sages of blessed memory say (*Nedarim* 20b) The reason the text does not mention men of understanding is because he found no men of understanding.

וזה הפסוק הוא פסוק תשיעי מהתחלת הסדרה ובכל מקום בפסוק התשיעי נמצא עומק שלא כפי פשוטו, וכמו שמבואר בפ' בלק [ד"ה ויאמר בלעם], והם לא הבינו ואמרו טוב הדבר, וע"כ אמר אח"כ ואקח מאתכם אנשים חכמים וידועים וכו' ואמרו חז"ל [נדרים כ':] מה שלא הזכיר נבונים כי נבונים לא מצא

When Moses said 'I found no men of understanding', he meant to hint to them that none of them had understood his real meaning because had you understood my meaning, and had you prayed on my behalf, perhaps you would have been successful in petitioning for me to enter the Land.

וז"ש ונבונים לא מצאתי רומז כי לא מצא מי שיביין כוונתו, כי באם הבנתם את כוונתי והתפללתם אולי הייתם מועילים בתפלתכם.

God your Lord has increased you manifold, and you are today like the stars of the heaven in number.

We learn in the Midrash (*Deuteronomy Rabbah*, 1:13) Moses said to God, 'Why don't you compare them to the sun or moon, which are much bigger than the stars?' God responded saying, 'The sun and moon will one day be ashamed.' How do we know? It is written (*Isaiah* 24:23) 'The moon will blush and the sun will be ashamed.' But stars have no shame. How do we know? It is written (*Joel* 2:27) 'Because in the heart of the Jews am I, and I am your God and there is no other.'

ה' אלקיכם הרבה אתכם והנכם היום ככוכבי השמים לרב. איתא במדרש [דברים רבה פרשת א' י"ג] אמר מרע"ה לפני הקב"ה למה לא משלת אותם בחמה ובלבנה שהם גדולים מכוכבים, אמר לו הקב"ה חמה ולבנה יש להם בושה לעתיד לבוא מנין שנאמר [ישעיה כ"ד כ"ג] וחפרה הלבנה ובושה החמה, אבל כוכבים אין להם בושה מנין שנאמר [יואל ב' כ"ז] כי בקרב ישראל אני ואני ה' אלקיכם ואין עוד,

The sun and moon are metaphors for those things that we do with our *Chokhmah* - Wisdom and *Bina* - Understanding. And everything a person does with his wisdom will one day be null and void. The stars are a metaphor for that place where God illuminates and enlightens the eyes of a person. And he then walks in the starlight of God's enlightenment, and this lasts forever.

כי חמה ולבנה נקרא שיעשה האדם עפ"י חכמתו ובינתו, וכל מחשבות אדם עפ"י חכמתו יהיו בטילין, וכוכבים נקרא במקום שהקב"ה יאיר עיני האדם וילך עפ"י הארות אור הש"י וזאת יקום לעולמי עד.

His bed is a bed of iron. Behold it is in Rabbat, of the sons of Ammon.

Moses was afraid of Og. Because Og had the covenant, the sign of the covenant that Abraham had put in his flesh as we learn in the Zohar (Volume III, 1:84a) Because Og was Eliezer, servant of Abraham, as is well known.

And Moses was afraid lest God was close to Og. This is the meaning of the phrase 'His bed is nine cubits long and four cubits wide.' Because the Hebrew letters Teth and the Daled are the letters immediately before the Yod and the Heh, and it is from these letters that there flows the divine essence to a person. Because the Vav and the Heh in the name of God, the second pair of letters, belong to our understanding, as is well known. This is what Moses was afraid of, that perhaps this Holy Name rests on Og, and so God showed him that it is not so.

הנה ערשו ערש ברזל הלה הוא ברבת בני עמון. מרע"ה נתיירא מעוג לפי שהיה בו אות ברית אשר שם בו אאע"ה כדאיתא בזוה"ק [במדבר קפ"ד]. כי עוג היה אליעזר עבד אברהם, כידוע, והיה ירא פן ח"ו ה' עמו, וזה שנכתב תשע אמות ארכו וארבע אמות רחבו, כי ט' וד' הם האותיות הקודמות לשם י"ה, כי מאלו השני אותיות יוצאים כל ההשפעות לאדם, כי אותיות ו"ה מהשם הם רק תפיסת האדם כידוע, וזה שירא מרע"ה כי שמא שורה עליו השם הזה,

Although it appears on the surface that his deeds are virtuous, nevertheless his insides are unclean. This is the meaning of the phrase, "Behold it is in Rabbat of the sons of Ammon." Because Ammon is the klippah (husk) of Lust and Licentiousness, as is well known. In the words of the Zohar (*ibid.*) Because he had damaged that sign of the covenant. This is why God promised Moses "Today, this day, I have begun putting your fear upon the nations who are beneath all the heavens."

והראה לו הש"י כי אינו כן אף כי נדמה על הגוון כי מעשיו הם טובים אעפ"י כ אין תוכו נקי, וזה שנאמר עליו הלה הוא ברבת בני עמון, כי עמון הוא קליפת תאוה וניאוף כידוע וכמאמר הזוה"ק [שם] דפגים בהוא אות ברית, וזה שהבטיח הקב"ה למשה היום אחל תת פחדך על העמים אשר תחת כל השמים,

Because the heavens refer to the colors that appear to the eye that look like the power and the assistance of God. So God showed him that in and among the nations, there is no real substance to it, it is just a color. And this is why the phrase here in this text is so different from the usual. The text should have said, 'put your fear upon the nations who are beneath heaven.' But here, God hints to Moses that all the colors that look so Good among the nations, none of them has any substance.

כי השמים נקרא הגוון הנראה למראה עינים לכח וסיעתא מה' והראה לו הש"י כי בתוך האומות אין בזה שום ממש, וזה ששינה בלשון, כי מהצורך היה לכתוב תת פחדך על כל העמים אשר תחת השמים, ורמז בזה כי כל הגוונים שנראים טובים בין האומות אין בים שום ממש.
